

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು
154ನೇ ಅಧಿವೇಶನ-2024

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	:	21
ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು	:	ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರವಿ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)
ಉತ್ತರಿಸುವ ಸಚಿವರು	:	ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು
ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕ	:	09.12.2024

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
(ಅ)	ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಒಳಚರಂಡಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ನೇರವಾಗಿ ನದಿಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವಾರು ನದಿಗಳು ಮಲಿನಗೊಂಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;	ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯಯುಕ್ತ ನೀರನ್ನು ಕೆಲವು ನದಿಗಳಿಗೆ ಹರಿದು ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವಾರು ನದಿಗಳು ಮಲಿನಗೊಂಡಿರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.
(ಆ)	ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಎಷ್ಟು ನದಿಗಳು ಮಲಿನಗೊಂಡಿವೆ; ಅವು ಯಾವವು; ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಒಳಚರಂಡಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ನೇರವಾಗಿ ನದಿಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು? (ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರ ನೀಡುವುದು)	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ತಡೆ) ಅಧಿನಿಯಮ-1974 ಅನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯಯುಕ್ತ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ, ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪುಕರಣ 25 ಮತ್ತು 26ರಡಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮಿತಿ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಷರತ್ತುಗಳ ಪುಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಘಟಕಗಳನ್ನು (ETP & STP) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಿತಿ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ಗುಣಮಾನಕಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ/ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಯುಕ್ತ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, CETP ಗಳಲ್ಲಿ

ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವ ನಿಭಂದನೆ ವಿಧಿಸಿ ಸಮ್ಪತ್ತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮ್ಪತ್ತಿ ಪತ್ರಗಳ ನಿಭಂದನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಲೀನಕಾರಕ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ (17 Category)) ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಗುಣಮಾನಕಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಾನಿಟರಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ರೊಚ್ಚು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಮಂಡಳಿಯ ಗುಣಮಾನಕಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅದಾಗ್ಯೂ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನಗರಸಭೆ, ಪುರಸಭೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಗೃಹತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ನದಿಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನದಿಗಳು ಮಲಿನಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

1	ಅರ್ಕಾವತಿ
2	ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥ
3	ತುಂಗಭದ್ರಾ
4	ಭದ್ರಾ
5	ತುಂಗಾ
6	ಕಾವೇರಿ
7	ಕಬಿನಿ
8	ಕಾಗಿನ
9	ಕೃಷ್ಣಾ
10	ಶಿಂಷಾ
11	ಭೀಮಾ
12	ನೇತ್ರಾವತಿ

ಮಲಿನಗೊಂಡ ಈ ನದಿಗಳನ್ನು BOD ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ P 1 - P5 ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವರ್ಗ	BOD ಸಾಂದ್ರತೆ	ನದಿ
P 1	30 ಮಿಲಿ ಗ್ರಾಂ/ ಲೀಟರ್ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು.	ಅರ್ಕಾವತಿ
P 2	20-30 ಮಿಲಿ ಗ್ರಾಂ/ ಲೀಟರ್ ಒಳಗಡೆ.	-
P 3	10-20 ಮಿಲಿ ಗ್ರಾಂ/ ಲೀಟರ್ ಒಳಗಡೆ.	-
P 4	6-10 ಮಿಲಿ ಗ್ರಾಂ/ ಲೀಟರ್ ಒಳಗಡೆ.	ತುಂಗಭದ್ರಾ ಭದ್ರಾ ಶಿಂಷಾ
P 5	3-6 ಮಿಲಿ ಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್ ಒಳಗಡೆ.	ಮಿಕ್ಕುಳಿದ 8 ನದಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಲಿನಗೊಂಡಿರುವ ನದಿಗಳ ಮಲಿನಯುತ ಪ್ರದೇಶದ ಉದ್ದಳತೆ 693.75 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ಗಳಿಷ್ಟರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು 112 ಕಲ್ಮಶಯುಕ್ತ ಮಲಿನ ನೀರಿನ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು (Drainage) ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನದಿಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಕುರಿತಂತೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಮೂಲ ಅರ್ಜಿ ಸಂ:373/2018ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಪರಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು, ನದಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಲಿನ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು (STP) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ 12 ನದಿಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯು ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯಂತೆ 817.10 MLD ಕಲ್ಮಶಯುಕ್ತ ರೊಚ್ಚು ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ 657.69 MLD ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 40 STP ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 159.41 MLD ಕಲ್ಮಶಯುಕ್ತ ಮಲಿನ ನೀರಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮುಂದುವರೆದು, BWSSB, KUWSSB ಹಾಗೂ KUIDFC ಗಳು 195.75 MLD ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 16 STP ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು

ಮುಕ್ತಾಯದ ಹಂತದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೇ 53.28 MLD ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 15 STP ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಯೋಜನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. 2022-23ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನದಿಗಳನ್ನು ಮಲಿನಯುಕ್ತ ನದಿಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ

1	ದಕ್ಷಿಣ ಪಿನಾಕಿನಿ
2	ಅಘನಾಶಿನಿ
3	ಶರಾವತಿ
4	ಗಂಗಾವಳಿ

ಹೊಸದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 4 ನದಿಗಳ ಪೈಕಿ ಅಘನಾಶಿನಿ, ಶರಾವತಿ ಮತ್ತು ಗಂಗಾವಳಿ ನದಿಗಳು ಮಲಿನಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಸದರಿ ಮೂರು ನದಿಗಳನ್ನು ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಂಡ ನದಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಬಿಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ದಕ್ಷಿಣ ಪಿನಾಕಿನಿ ನದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಖ್ಯೆ: ಅಪಜೀ/ 515 /ಇಪಿಸಿ /2024

Bharadwaj

(ಈಶ್ವರ್ ಬಿ. ಖಂಡೆ)

ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು